

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Антикорупційний аудит

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Антикорупційний аудит
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Антикорупційний аудит» відноситься до спеціальних вибіркових економічних дисциплін, які формують фаховий рівень майбутніх фахівців, орієнтована на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних основ сутності антикорупційного аудиту/комплаєнсу та значення його заходів для економічної діяльності суб'єктів господарювання. Аналізується стан і перспективи нормативного регулювання заходів запобігання корупції у приватній сфері. Досліджуються причини та види правопорушень, пов'язаних із корупцією у приватній сфері. Оволодіння цим курсом виробить у студентів навички практичного використання методів та прийомів антикорупційного аудиту/комплаєнсу, уможливить засвоєння підходів до трансформації вітчизняної практики аудиту до Міжнародних стандартів аудиту.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модуля.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Мета:</i> надати студентам системні знання щодо сутності проявів корупції у приватній сфері, чинників, що її зумовлюють, обґрунтувати антикорупційну політику держави, а також комплекс заходів та механізмів запобігання корупції; формування системи теоретичних знань щодо сутності та структурних елементів антикорупційного аудиту/комплаєнсу у приватній сфері.</p> <p><i>Цілі курсу:</i> опанування інструментарію застосування стандартів комплаєнс-технологій, процедур антикорупційної діяльності; оволодіння методиками оцінки корупційних ризиків у діяльності юридичних осіб приватної сфери та внутрішнього аудиту суб'єктів приватної сфери; оволодіння практичними методами розроблення заходів антикорупційного аудиту у сфері діяльності; набуття умінь із розроблення заходів усунення корупційних ризиків у діяльності суб'єктів приватної сфери, врегулювання конфлікту інтересів у діяльності суб'єктів приватної сфери та впровадження антикорупційної програми підприємства.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК11. Здатність застосовувати методичний інструментарій формування та використання обліково-аналітичної інформації у відповідності до стратегічних цілей господарюючих суб'єктів.</p> <p>СК12. Володіти теоретичними знаннями та практичними навичками для забезпечення консультування суб'єктів господарювання з обліку і оподаткування.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p>	

5. Організація навчання				
Обсяг курсу – 90 год.				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
лекції		16	6	
практичні		14	4	
самостійна робота		60	80	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни	
I	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема, план		Кількість годин		
		лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПРИВАТНІЙ СФЕРІ 1.1. Предмет, об'єкти і система антикорупційного аудиту/ комплаєнсу. 1.2. Корупційні правопорушення як об'єкти заходів запобігання корупції.		2/1	1/1	8/8
ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ У ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 2.1. Процедури, що застосовуються у процесі виконання заходів антикорупційного аудиту/ комплаєнсу. Основні принципи антикорупційного аудиту.		2/-	1/-	8/8
ТЕМА 3. КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЯК СУБ'ЄКТИ ЗАХОДІВ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПРИВАТНІЙ СФЕРІ 3.1. Політики антикорупційного комплаєнсу та їх сутність. Методики розробки антикорупційних політик, визначення аудиторського ризику.		2/1	2/-	6/8
ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ І УСУНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 4.1. Предмет і система антикорупційного комплаєнсу. 4.2. Антикорупційна політика у приватній сфері. Процедури виявлення і усунення корупційних ризиків.		2/-	2/1	8/8
ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 5.1. Основні завдання, джерела інформації щодо виявлення та регулювання конфлікту інтересів. 5.2. Нормативне регулювання заходів запобігання корупції		2/1	2/-	6/10

у приватній сфері (антикорупційного комплаєнсу). 5.3. Методика виявлення та регулювання конфлікту інтересів.			
ТЕМА 6. АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ УПОВНОВАЖЕНОГО ПІДПРИЄМСТВА ІЗ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ 6.1. Корупційні правопорушення як об'єкти заходів запобігання корупції у приватній сфері. 6.2. Вимоги до осіб, що можуть обіймати посаду Уповноваженого. 6.3. Повноваження та обов'язки Уповноваженого підприємства із запобігання корупції. Політики антикорупційного комплаєнсу.	2/-	2/1	8/10
ТЕМА 7. СТАНДАРТИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ КОРПОРАТИВНОЇ ЕТИКИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЯК СКЛADOVA АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ 7.1. Політика антикорупційного комплаєнсу щодо запобігання відмиванню доходів, отриманих злочинним (корупційним) шляхом. 7.2. Специфіка заходів антикорупційного комплаєнсу щодо окремих корупційно вразливих сфер. Запобігання рейдерству.	1/1	1/-	5/8
ТЕМА 8. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАХОДІВ АНТИКОРУПЦІЙНОГО КОМПЛАЄНСУ У ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРИВАТНОЇ СФЕРИ 8.1. Нормативне регулювання і Стандарти Антикорупційної корпоративної етики юридичних осіб. 8.2. Відповідальність за корупційні правопорушення. Перспективи подолання корупції в Україні.	1/1	1/1	5/10
ТЕМА 9. МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ ISO 37001 «СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ – ВИМОГИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ». 9.1. Політика антикорупційного комплаєнсу щодо запобігання відмиванню доходів, отриманих злочинним (корупційним) шляхом у приватній сфері. 9.2. Антикорупційний менеджмент. Заходи вторинного фінансового моніторингу.	2/1	2/-	6/10
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна: залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю - 50 протягом семестру, 50 за залік.</p> <p>Зараховано – “відмінно” (90-100 балів) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” (90-100 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p>
---	--

	<p>– “задовільно” (90-100 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано “незадовільно” (менше балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання в навчальному семестрі (80 %); – самостійна робота студента (індивідуальне завдання та тестування в системі дистанційного навчання (20 %). <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх.</p> <p>У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Вимоги до письмових робіт	Студент виконує одну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння студентами теоретичних положень курсу. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів за контрольну роботу дорівнює "0" (нуль). При написанні письмових робіт слід дотримуватись академічної доброчесності.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за всі види робіт, які здійснювались протягом вивчення дисципліни.

Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Антикорупційний аудит» складає 60 годин для студентів денної форми навчання та 80 год - для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://dlearn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи однокласників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод). Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проектно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Kahoot, Mentimeter. Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену є недопустимими. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки (3 або 5 балів залежно від складності курсу), пройшовши онлайн курси на платформі Coursera, Prometheus (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi->

osvity/). Обраний курс повинен розширювати знання з дисципліни “Антикорупційний аудит”. Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу: mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття.

Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua

8. Рекомендована література

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII (зі змінами та доповненнями).
2. Антикорупційні засади діяльності органів влади: наук.-практ. посіб. / за наук. ред. А. В. Роздайбиди. Харків: Друкарня МАДРИД, 2014. 364 с.
3. ISO 37001:2016. Система управління заходами для боротьби з корупцією. Вимоги із рекомендаціями для використання. Офіційний збірник. URL https://pecb.com.ua/wp-content/uploads/2017/02/ISO-37001_2016_ukr.pdf
4. Программа антикоррупционных этических норм и обеспечения соблюдения антикоррупционных требований для деловых предприятий: Практическое руководство / Организация объединенных наций. – Нью Йорк, США, 2013.
5. Антикоррупционный комплаенс: Руководство для средних компаний, функционирующих на развивающихся рынках / Анна Надгродкевич, Фрэнк Браун, Пол Китсон, Джон Моррелл. – Центр международного частного предпринимательства, 1155 15th Street NW Ste. 700 Washington, DC 20005, 2014.
6. Ватуля І.Д. Аудит Практикум: навч. посіб. /І.Д. Ватуля, Н.А. Канцедал, О.Г. Пономаренко К. : ЦУЛ, 2015. – 304 с.
7. Внутрішній контроль [Текст] : навч. посіб. / Замула І. В., Танасієва М. М. ; Держ. ун-т "Житомир-політехніка". - Чернівці : Технодрук, 2021. - 335 с.
8. Глобальный договор ООН. «Руководство по оценке риска, связанного с противодействием коррупции» (2013). www.unglobalcompact.org/docs/issues_doc/Anti-Corruption/RiskAssessmentGuide.pdf
9. Головкин Б. М. Механізм запобігання корупції. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С.254 – 260.
10. Головкин Б. М. Антикорупційний менеджмент у митній справі // Фіскальна політика в Україні в кримінально-правовому вимірі: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Фіскальна політика в Україні в кримінально-правовому вимірі», 26 квітня 2016 р./ Університет державної фіскальної служби України, Навчально- науковий інститут права; кафедра кримінального права та криминології – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 324 с.- С. 60-65.
11. Дацко, К., Теличко, О. (2021). Антикорупційний комплаєнс в управлінні бізнесом. Знання європейського права, (4), 59- 62. URL: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i4.128>.
12. Державний фінансовий аудит: проблеми теорії і практики [Текст] : монографія / [О. А. Шевчук та ін.]; за заг. ред. О. А. Шевчука та А. В. Лісового ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. - 389 с.
13. Деєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Деєва, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. – 184 с.
- Дмитренко І. Системно-орієнтований аудит: проблеми методології та тенденції розвитку / І. Дмитренко.: галтерський облік і аудит.-№2.-2017.
14. Машлякевич Д. С., Литвинов О. М. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні: моногр. Харків: В деле, 2016. 260 с.
15. Мізік Ю.І. Антикорупційний аудит : конспект лекцій / Ю. І. Мізік ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 65 с.
16. Окунев А., Бойко О., Лукин С. Антикорупційний комплаєнс: посіб. для програми з підготовки осіб, відповідальних за реалізацію антикорупційної програми. Київ, 2018. – 177 с.
17. Теличко О. А., Чабаненко Ю.С, Рекун В.А. Проблеми визначення та нормативного закріплення поняття «штучний інтелект» у законодавстві зарубіжних країн та України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 2. С. 310-313.
18. Трепак В.М. Деякі аспекти протидії корупції юридичними особами приватного права: криминологічний аналіз // Бюлетень міністерства юстиції України . – 2018. – № 52.
19. Трепак В.М. Корупція в приватній сфері: сутність та законодавче закріплення // Право і суспільство – 2018. – № 4.
20. Харламова Г. Документування аудиту за МСА // Аудитор України. – 2016. - №6 (46). – С. 21 – 21.
- Запобігання корупції: підруч. / К. А. Автухов [та ін.]; за ред. Б. М. Головкина. Харків: Право, 2019.

296 с.

21. Харламова Г. Документування аудиту за МСА. Планування аудиту // Аудитор України. – 2017. - № 8. – с. 21-25. Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua
22. 24.Антикорупційний аудит/ К.О. Назарова, О.В. Комірна, В.С. Негоденко// Вісник Київ.нац. торг.-екон. університету.- 2020.- № 3 (131).- С. 113-122.

Викладач _____

Марія ВАСИЛЮК